

PROPOSTA D'ACORD PER A LA SESSIÓ ORDINÀRIA NÚM. 1/2023 DEL CONSELL DE GOVERN DE LA UdG, RELATIVA A LA PARTICIPACIÓ DE LA UNIVERSITAT DE GIRONA AL PROJECTE “ACROSS - THE EUROPEAN UNIVERSITY FOR CROSS-BORDER KNOWLEDGE SHARING” PER CREAR UNA UNIVERSITAT EUROPEA I PER FACULTAR EL RECTOR DE LA UdG PER A LA SIGNATURA DELS ACORDS NECESSARIS PER CONCÓRRER A LA CONVOCATÒRIA ERASMUS+ KA2 D'UNIVERSITATS EUROPEES

Exposició de motius

Antecedents

Els caps d'estat i de govern d'Europa, en les conclusions del Consell celebrat el 14 de desembre del 2017, van demanar al Consell mateix, als estats membres i a la Comissió Europea que treballessin proactivament per <<fomentar l'aparició, cap al 2024, d'unes vint “universitats europees” que haurien de constituir-se en base a unes xarxes d'universitats de tota la UE que permetessin als estudiants obtenir títols combinant estudis en diversos països de la UE i que contribuïssin a la competitivitat internacional de les universitats europees.>>

Les Conclusions del Consell d'Educació de 22 de maig del 2018 també van destacar el potencial de les "universitats europees" per <<millorar significativament la mobilitat i fomentar la qualitat i l'excel·lència en l'educació i la recerca, reforçant el vincle entre la docència, la recerca i la innovació i la transferència del coneixement, demostrant els beneficis de l'aprenentatge multilingüe i el reconeixement de qualificacions, i desenvolupant programes i projectes conjunts d'educació i d'investigació.>> També van destacar que les universitats europees <<podrien exercir un paper emblemàtic en la creació d'un Espai Europeu d'Educació en el seu conjunt.>>

Més recentment, a principis de 2022, la Comissió Europea va emetre tres documents estratègics que volen contribuir a reforçar el paper de la universitat en la construcció d'Europa. Es titulen, respectivament: “The European strategy for Universities”, “Building bridges for effective European higher Education”, “New Innovation Agenda”. En concret, els objectius de l'estratègia son:

- Enfortir la dimensió europea de l'educació superior i la recerca.
- Consolidar les universitats europees com a referents dels valors i estil de vida europeus.
- Donar més força a les universitats com a actors clau per a la transició digital i verda.

- Reforçar les universitats com a agents en el rol i lideratge global de la Unió Europea.

Per aconseguir aquests objectius, la Comissió Europea proposa mantenir la iniciativa de les aliances universitàries, que requereix un salt important en la cooperació entre totes les institucions d'educació superior de totes les regions d'Europa i en tots els nivells de l'organització, en tots els àmbits d'activitat, des de l'ensenyament i l'aprenentatge fins a la recerca i la innovació. Així, la Comissió Europea va iniciar un programa pilot de creació d'universitats europees. La primera convocatòria de suport a aquests projectes va ser llançada per la Comissió Europea l'octubre del 2018 sota el programa Erasmus+ (Acció clau 2, Cooperació per a la innovació i l'intercanvi de bones pràctiques), amb l'objectiu d'atorgar suport econòmic durant 3 anys a diversos projectes d'"universitat europea". En la resolució d'aquesta convocatòria, finalment 17 propostes van obtenir finançament; entre aquestes no hi era el projecte UNIVERS en el qual participava la Universitat de Girona, sota el lideratge de la Universitat de Perpinyà Via Domitia (UPVD).

A l'octubre del 2019 es va concretar una segona convocatòria dins el mateix programa i amb els mateixos objectius, i amb un pressupost ampliat per tal de finançar un nombre més important de 24 projectes. En aquest cas, la Universitat de Girona hi va tornar a participar en un consorci sota el mateix nom (UNIVERS) liderat també per la UPVD però amb un conjunt de nous socis que estenien l'abast territorial del projecte. Malgrat obtenir molt bona puntuació (80 punts sobre 100), el projecte tampoc no va obtenir el finançament desitjat. Malgrat tot, totes les universitats que havíem participat en el consorci vam acordar de mantenir l'aliança per preparar-nos per a futures oportunitats. Així, el govern alemany va concedir un ajut a la Universitat Tècnica de Chemnitz per mantenir i enfortir el consorci.

Al novembre de 2021 es va obrir una tercera convocatòria, de nou dins el programa Erasmus+ KA2 i amb l'objectiu de finançar la continuïtat i ampliació de les aliances universitàries seleccionades en convocatòries anteriors, i de finançar-ne algunes de noves. En aquest cas, ja sota el lideratge la ja Universitat Tècnica de Chemnitz, la UdG va participar de la proposta ACROSS – The European cross-border university, que prové de la millora (i ampliació del consorci) dels projectes anteriors. Un cop més, l'avaluació del projecte va ser prou bona, però no suficient per estar entre les tres noves aliances finançades.

Al novembre de 2022 s'ha obert una nova convocatòria, enfocada de nou a continuar amb el suport econòmic de les aliances finançades en la convocatòria de 2019, així com a seleccionar-ne 3 de noves. Per tant, aquesta convocatòria serà altament competitiva entre les noves aliances que aspiren a ser finançades. Tot i així, està anunciada una nova convocatòria, que serà la darrera, a finals del 2023, la qual podrà aportar seleccionar i finançar 10-12 noves aliances. L'objectiu final és arribar a unes 60 "universitats europees" que involucrin un mínim de 500 institucions d'educació superior.

Què s'entén per “universitat europea”

Les “universitats europees” tenen un mandat ambiciós, dirigit a assolir principalment els dos objectius següents:

1. Promoure valors europeus comuns consagrats en l'article 2 del Tractat de la Unió Europea i una identitat europea reforçada mitjançant la formació d'una nova generació de ciutadans europeus que puguin cooperar i treballar en diferents cultures europees i mundials, en diferents idiomes, superant les fronteres administratives, els sectors socioeconòmics i les disciplines acadèmiques.
2. Aconseguir un salt substancial en qualitat, rendiment, atractiu i competitivitat internacional de les institucions europees d'educació superior; i contribuir a l'economia del coneixement, a l'ocupació, a la cultura i al benestar a Europa, fent un ús òptim de pedagogies innovadores i procurant fer realitat el triangle de coneixement.

Un cop consolidades, les “universitats europees” haurien d'haver implementat

1. una estratègia conjunta, compartida i integrada a llarg termini per a l'educació, vinculada, sempre que sigui possible, a la recerca i la innovació i a la societat en general;
2. un "campus" interuniversitari d'educació superior europea on la mobilitat estigui integrada en totes les dinàmiques i es pugui realitzar, de manera física o virtual, sense cap impediment; on es proposin estudis conjunts, nous i flexibles, en tots els nivells, i que incorporin pedagogies innovadores; on s'impulsin les pràctiques externes, l'emprenedoria, i el compromís cívic; i
3. la formació d'equips de creació de coneixement, amb un visió fonamentada en reptes, i formats per acadèmics i estudiants, però també per actors econòmics i socials.

Les convocatòries més amunt esmentades indiquen que les “universitats europees” haurien d'incloure diverses institucions d'ensenyament superior pertanyents a almenys 3 països de la Unió Europea, que cobreixin, si és possible, les diverses àrees geogràfiques de la Unió Europea (Europa Occidental, Europa del Sud, Europa Central i de l'Est, i Nord d'Europa).

El projecte “ACROSS – The European Cross-Border University” presentat a la convocatòria del 2021

A partir de l'anàlisi detallada dels comentaris dels avaluadors de la proposta anterior, i de la feina que s'havia anat fent per incrementar el coneixement entre universitats, les experteses de cadascuna, i els interessos temàtics, durant l'any 2021, i en el marc del ja esmentat projecte amb suport del govern alemany, es va treballar per poder presentar una proposta més competitiva en la següent convocatòria.

El projecte, com s'ha dit, es va bastir sobre les experiències anteriors, però millorant el consorci (la convocatòria afavoria consorcis una mica més grans), i concretant diversos aspectes. Una altra novetat és que el projecte era per 4 anys (d'acord amb la convocatòria) i aspirava a un pressupost més elevat. El nou consorci estava format per:

Technische Universität Chemnitz (Alemanya), universitat coordinadora

University of Ruse (Bulgària)

Universitat de Lleida (Catalunya, Espanya)

University of Craiova (Romania)

Universitat de Girona (Catalunya, Espanya)

Universitat de Perpinyà Via Domícia (França)

Bialystok University of Technology (Polònia)

Rezekne Academy of Technologies (Letònia)

University of Nova Gorica (Eslovènia)

Università degli Studi di Udine (Itàlia)

Com també s'ha dit, la puntuació aconseguida no va superar el llindar que permetia ser seleccionat per al finançament.

El projecte “ACROSS – The European University for Cross-Border Knowledge Sharing” per ser presentat a la convocatòria de 2022

Les mateixes universitats del consorci que es va organitzar per la convocatòria de 2021 han decidit tornar a presentar el projecte de l'aliança europea d'universitats a l'entorn de les necessitats específiques de les regions frontereres. En aquesta ocasió, s'ha contractat a un consultor que ha donat suport a diversos projectes guanyadors en convocatòries anteriors, i que ha recomanat tornar a bastir el projecte amb una estructura centrada en les tasques concretes que el consorci voldrà desplegar. Així, s'han definit 16 tasques i s'ha mirat d'involucrar personal de totes les universitats en el seu disseny. A la UdG s'ha contactat amb prop de 30 persones, tant PDI com PAS, per tal que contribuïssin a les tasques, de manera que en cas que el projecte vagi endavant, hi hagi uns grups de treballs preparats per iniciar el desplegament d'allò que el projecte preveu.

Com a part de la documentació del projecte, cada universitat s'ha de comprometre, a través dels seus òrgans de govern, a dur a terme el projecte en cas de ser seleccionat, a participar com estigui previst en el projecte durant els anys que rebi finançament, i a treballar també per a la consolidació de la universitat europea més enllà d'aquest horitzó inicial. Aquest compromís s'ha de prendre mitjançant l'aprovació, en els òrgans que corresponguin, del document de “declaració de missió” (*mission statement*) que s'ha d'acordar entre tots els membres del projecte.

És per això, que a la vista dels antecedents exposats, es proposa **ACORDAR:**

Primer. Aprovar la participació de la Universitat de Girona al projecte “ACROSS – The European University for Cross-Border Knowledge Sharing”, que s’ha de presentar a la convocatòria d’“universitats europees” de l’any 2022 (termini de presentació, 30 de gener de 2023) dins el programa ERASMUS+ KA2.

Segon. Facultar el Rector de la UdG perquè signi els documents necessaris per estar presents en l’esmentat projecte i convocatòria i en particular la “declaració de missió” que descriurà els objectius i visió a llarg termini d’aquest projecte.

Girona, 26 de gener de 2023

El vicerector de Projectes Estratègics i Internacionalització,

Josep Calbó Angrill